Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ 6 февраль 1974 йил чоршанба ◆ № 31 (15.811) ◆ Баҳоси 2 тийин.

Н. В. ПОДГОРНИЙ БИРМА ЭЛЧИСИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний 5 февралда Кремлда Бирма Иттифоқи Социалистик Республикасининг элчиси Такин Чжо Тунни қабул қилди.

Дўстона вазиятда ўтган суҳбат вақтида Совет — Бирма муносабатларига доир баъзи масалалар муҳокама қилинди.

Элчи Н. В. Подгорнийга Бирма Иттифоқи Социалистик Республикаси Революцион Кенгашининг Раиси У Не Виннинг мактубини топширди. (ТАСС).

БЕШ ЙИЛЛИККА—ЗАРБДОР СУРЪАТ!

БИНОКОР— БУНЁДКОР

Бинокорлар — қутлуғ касб эгалари. Уларнинг қадами етган жой тезда обод бўлади. Бинокорлар қўли билан шаҳар ва қишлоқлар бунёд этилади, посёлкалар тикланади, иншоотлар қад ростлайди. [illegible]

Беш йилликнинг учинчи йили [illegible]

КПСС Марказий Комитетининг 1973 йил декабрь Пленуми ва СССР Олий Советининг VII сессиясида, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика саноат потенциалини янада тез ривожлантириш ва капитал қурилишни кучайтириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорида бинокорлик ишларимиздаги ютуқлар қайд қилиниши билан бирга, капитал қурилиш соҳасида ҳал этилиши лозим бўлган ҳали анчагина ишлар ҳам борлиги кўрсатилди. Кўплаб қурилиш бошқармалари, бинокорлик трестлари, уйсозлик комбинатлари коллективлари ўз мажбуриятларини шараф билан адо этдилар, бажариладиган ишлар таннархини арзонлаштириш ҳамда меҳнат унумдорлигини кўтариш учун астойдил курашдилар. Бунга қурувчиларимиз ишчи кучлари ҳамда мавжуд ресурсларни ишга тушириладиган объектларга сафарбар қила билиш, социалистик мусобақани авж олдириш туфайли эришдилар.

Тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йилида бинокорларимиз ҳал қилиши лозим бўлган ишлар озмунча эмас. Республикамиз бинокорлигига сарф қилинадиган капитал маблағлар ҳажми бу йил 4 миллиард сўм кўпаяди. Шу маблағларнинг ярми қишлоқ хўжалиги комплексларини ривожлантиришга харжланади. Республика энергетикасини ривожлантиришга сарфланадиган капитал маблағлар 14 процент, енгил саноатда — 17 процент, пахта тозалаш саноатида — 10 процент, озиқ-овқат саноатида — 8 процент ортади. Қурилиш ташкилотлари тикланаётган объектларнинг ишга туширилиш муддатларини қисқартиришлари, бажариладиган ишлар таннархини арзонлаштириш ҳамда сифатини яхшилаш тадбирларини кўришлари керак. Қурилиш ишларини ташкил қилишнинг замонавий методларини жорий этиб, фан-техника тараққиётида эришилган ютуқларни қўлланишда дадиллик кўрсатиш талаб қилинади.

Бинокорлик ташкилотлари ва қурилиш материаллари саноати корхоналарининг коллективлари беш йилликнинг тўртинчи йили топшириқларини муваффақиятли бажариш учун оширилган мажбуриятлар олмоқдалар. Бинокорлар КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисидаги қарорига жавобан қурилиш суръатларини янада тезлаштириш тадбирларини кўраётирлар. Бунда, албатта, ўтган йилнинг энг яхши тажрибаларини кенг қўллашни кўзда тутиш билан бирга, йўл қўйилган камчиликларни чуқур таҳлил қилиш, бажариладиган ишларнинг боришини шунга қараб йўналтириш лозим бўлади.

Лекин баъзи бинокорлик ва лойиҳалаш ташкилотлари қўйилган вазифаларнинг туб моҳиятини тўла англаб етмай, фақат суръат кетидан қувмоқдалар, бинокорликнинг халқ хўжалигидаги аҳамиятига етарлича баҳо бермаяптилар. Айрим объектлардаги ишларнинг аҳволини қониқарли деб бўлмайди. Проблеманинг моҳияти шундан иборатки, биз жуда катта маблағ сарфлаётган бўлсак ҳам, лекин уларнинг эвазига олишимиз лозим бўлган самарани ўз вақтида ололмаётирмиз. Планларни тузиш вақтида кўпинча реал имкониятлар ҳисобга олинмасдан, капитал қурилиш ҳажмлари ва қуриладиган объектлар сони ошириб борилмоқда. Натижада маблағлар сочилиб кетмоқда, чала қолган қурилишлар кўпаймоқда, катта-катта ресурслар бекор-бефойда ётиб қолмоқда. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев таъкидлаганидек, энди ишнинг тугал натижалари, қувватларнинг ишга туширилиши, қурилишнинг у ёки бу оралиқ босқичлари битказилиши эмас, балки объектларнинг тўла ҳажмда битказилиши қурувчилар ишига баҳо беришда асос қилиб олиниши лозим.

Қурилиш ишларида прогрессив технология, илғор иш усулларини кенгроқ жорий қила бориш бинокорлар олдида турган вазифаларнинг муваффақиятли адо этилишини таъминлайди. Экономикамизнинг самарадорлигини янада ўстиришни таъминлаш учун даставвал масъулиятни ошириш, планлаштириш интизомини мустаҳкамлаш, халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларига, айниқса лойиҳалаш ишлари ва қурилишга қилинадиган раҳбарликнинг савиясини такомиллаштириш зарур. Энергетика, химия, бинокорлик материаллари саноати, сув қурилиши иншоотлари, машинасозлик, енгил ва озиқ-овқат саноати тармоқларидаги корхоналарнинг қувватини ошириш, бу тармоқларда янгидан-янги корхоналарни шу йилнинг ўзида ишга тушириш бинокорлар зиммасига катта вазифалар юклайди. Сирдарё ГРЭСининг учинчи энергетика блоки, Самарқанд, Чирчиқ, Олмалиқ шаҳарларида химия корхоналари қувватини ошириш, Бекобод металлургия заводида реконструкция ишларини тезлаштириш йўли билан сирланган буюмлар цехини ишга тушириш, Тошкент ва Қувасойда чинни буюмлар тайёрлайдиган корхоналар қуриш, Хива гилам комбинатини барпо этиш, Андижон консерва заводи, Урганч ёғ-экстракция заводи, Тахиатош гидроузели каби йирик объектларни муддатида фойдаланишга топшириш бинокорлардан катта ғайрат ва ташаббус кўрсатишни талаб қилади. Мирзачўл, Қарши, Сурхон-Шеробод чўлларини ўзлаштириш соҳасида, қатор сув омборлари бунёд этишда, каналлар очишда уй-жой бинолари тиклаш соҳасида ҳам анчагина ишлар қилиниши керак.

Булар — ҳақиқатан ҳам катта ишлар. Ўтган йилдан сурилиб қолган объектлар бор. Қурилиш ишларининг чўзилиб кетиши, маблағларнинг сочиб юборилишидаги камчиликларни тезда бартараф қилишгина қўйилган вазифаларнинг ўз муддатида бажарилишини таъминлайди. Планлаштириш ва объектларни моддий-техника ресурслари билан таъминлашдаги камчиликларни сира кечиктирмай бартараф қилиш зарур. Бинокорлик ташкилотлари, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари Бухоро ип газлама комбинатини тиклашда тўпланган тажрибани синчиклаб ўрганишлари, бу ерда муваффақиятли қўлланилган конвейер методи афзалликларидан ўз ишларида фойдаланишлари керак.

Меҳнат унумдорлигини ошириш резервлари оз эмас. Қурилишларда иш вақтидан ноўрин фойдаланиш, прогулга йўл қўйиш, механизмлар қувватидан самарали фойдаланмаслик, пардозлаш ишларида қўл меҳнатининг устунлиги каби камчиликлар ҳам борки, булар меҳнат унумдорлигининг ортишига, объектларнинг ўз вақтида фойдаланишга топширилишига халақит бермоқда.

Бу йил бинокорларга алоҳида масъулият юклайди. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 50 йиллиги шарафига кўплаб объектлар фойдаланишга топширилиши керак. Бундай иншоотлар ва объектларнинг муддатида ишга туширилиши экономикамизнинг барқ уриб ривожланишига муносиб ҳисса бўлиб қўшилади.

Қизилқум баҳодирлари

Бухоро қадимда Зарафшон соҳилларига жойлашган кўҳна шаҳар ва қишлоқлари, асрий обидалари билан машҳур эди. Эндиликда Қизилқум чўллари ҳам Бухоро шуҳратига шуҳрат қўшмоқда. Қарийб 26 миллион гектар майдонни эгаллаган Бухоро Қизилқумида Конимех ва Томди районларининг минг-минглаб чорвадорлари қиш чилласида мардлик ва жасорат намуналарини кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Бу чўлда бир миллиондан ортиқ чорва туёғи қишловдан зўр муваффақият билан олиб чиқилмоқда.

КПСС XXIV съезди ва партия Марказий Комитетининг сўнгги пленумлари мамлакатда қишлоқ хўжалиги ва чорвачиликни янада ривожлантиришнинг улкан планларини чизиб берди. Чорвачиликни интенсив ривожлантириш, ихтисослаштириш ва комплекс механизациялаш — чорвадорларнинг шу кунлардаги бош вазифалари бўлиб қолди. Партия томонидан қўйилган бу муҳим вазифалар қандай бажарилмоқда? Қизилқум чорвадорларининг сиҳат-саломатлиги, аҳволи, кайфияти, иш унуми қандай? Молу-жон омонми?

Қизилқум сафарига отланган «СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ», «ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ» — «СЕЛЬСКАЯ ПРАВДА», РЕСПУБЛИКА РАДИОСИ ВА ТЕЛЕВИДЕНИЕСИнинг қўшма рейд бригадаси ана шу масалалар билан қизиқди. Қизилқумдан йўлланган биринчи мактуб Конимех райони чорвадорларининг шу кеча-кундуздаги меҳнат фаолиятига бағишланган. Суратда: Қизилқумнинг машҳур чўпонларидан бири, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Жабай Балиманов номли совхознинг 3-ферма бош чўпони Сулаймон Шералиевни кўриб турибсиз. С. Шералиев бошқараётган отар коллективи Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг ярим асрлик юбилейи йилида ҳар юз бош совлиқдан 180 тадан қўзи олишга аҳд қилганлар.

Сиз рейд бригадаси материалларини газетанинг учинчи саҳифасида ўқийсиз.

Ҳурматли газетхонлар! Ушбу рейд материали ва сафар таассуротларини сиз бугун 6 февраль соат 14.00 да республика радиоси ва соат 20 дан 25 минут ўтганда Тошкент телевидениеси кўрсатувида эшитишингиз ва томоша қилишингиз мумкин.

КРЕМЛДА ДЎСТОНА УЧРАШУВ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин 4 февралда Кремлда Вьетнам Демократик Республикасининг СССРдаги элчиси Во Тхук Донгни ва Жанубий Вьетнам Республикасининг СССРдаги муваққат ишлар вакили Қао Ван Хунгни қабул қилди. Улар Вьетнамга бағишланган Париж битими имзоланганлигининг бир йиллиги муносабати билан Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумати билан Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион ҳукумати баёнотлари текстларини топширдилар.

Во Тхук Донг ва Као Ван Хунг ўз ҳукуматлари Вьетнамда урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисидаги Париж битимининг қоидаларини шу ҳужжатни имзолаган барча томонларнинг аниқ ва сўзсиз бажаришига эришишга қатъий қарор берганлигини таъкидладилар.

А. Н. Косигин Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумати билан Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион ҳукуматининг Парижда эришилган келишувнинг қатъий бажарилишини таъминлашга қаратилган куч-ғайратини қўллаб-қувватлаб чиқаётган Совет Иттифоқи позицияси ўзгармас позиция эканлигини таъкидлади. (ТАСС).

ҚОРАМОЛНИНГ ТИРИК ВАЗНИ 710 КИЛОГРАММ

СИРДАРЁ. («Совет Ўзбекистони» махсус мухбири). Чорвадорларнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилган «Малик» совхози коллективи тўққизинчи беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йилида мўл-кўл маҳсулот етиштиришга сўз берган. Шу мақсадда ташкил этилган бўрдоқичилик бригадасида 200 бош қорамол семиртирилмоқда. Махсус рацион асосида боқилаётган ҳар бош қорамолнинг тирик вазни 700-710 килограммга етказилиб, гўштга топшириляпти. Бу — республикада рекорд кўрсаткичдир.

Совхозда сигир соғувчилар ҳам мусобақада пешқадамлик қиляпти. Бултур ҳар бир сигирдан ўртача ҳисобда 4206 килограммдан серқаймоқ сут соғиб олинди. Галина Бляблиқова, Мария Дядкова, Аширгул Эрназарова, Ольга Месяцева каби илғорлар ҳар бош сигирдан 5000 килограммдан сут соғиб олдилар.

Уларнинг ҳар бири бу йил сигир бошига 5200 килограммдан сут соғиб олмоқчи. Январь ойи кўрсаткичлари бу марра ҳам эгалланишидан далолат бериб турибди.

ТИНЧЛИК ВА ДЎСТЛИК МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

Совет кишилари, жумладан, Ўзбекистон меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Кубага қилган дўстона визитини, Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Революцион ҳукумат Бош министри Фидель Кастро билан олиб борган музокараларини зўр эътибор билан кузатиб турдилар. Меҳнаткашлар КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг визитини қизғин маъқулламоқдалар.

АБАДИЙ БИРГАМИЗ

Биз, пахтакорлар Куба меҳнаткашларининг КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев билан учрашувларини телевидение орқали тўлқинланиб ва фахрланиб томоша қилдик. Бу учрашувларни ҳақиқатан ҳам Совет—Куба дўстлигининг зўр ғалабаси, инсониятнинг порлоқ келажаги — коммунизм томон қўлни-қўлга бериб бораётган икки Коммунистик партия бирлигининг тантанаси, деб аташ мумкин.

Гавана ва Сантьяго-де-Кубада, умуман Советлар мамлакатининг вакиллари бўлган ҳамма жойда ҳукм сурган ғоят самимий вазият бизни айниқса хурсанд қилди. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Хосе Марти ордени билан мукофотланиши халқлар ўртасида тинчлик ва дўстликни мустаҳкамлаш ишига қўшиб келаётган катта ҳиссасини ҳамма тан олганлигининг ёрқин далолатидир. Биз кубалик қардошлар билан бирга Леонид Ильични шу юксак мукофот билан табриклаймиз. Бу тарихий визитнинг катта муваффақиятидан беҳад хурсандмиз.

Мақсудахон КАРИМОВА,
Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Фарғона районидаги Димитров номли колхозининг бригадири, КПСС XXIV съезди делегати.

ходим йиғилаётган кўтарма кранларни фақат аъло сифатда йиғиш ва кунлик топшириқни бир ярим ҳисса ошириб бажариш юзасидан мажбурият олди.

Хушхабарнинг қаноти бўлади, деганларидек йиғув цехи коллективининг бу яхши ташаббуси шу куниёқ бутун завод бўйлаб тарқалди. Тушлик пайтида ҳар бир цехда қисқа йиғилиш бўлиб ўтди. Иш ҳафтаси завод коллективининг зарбдор меҳнат ҳафтасига айланди. Коммунистлар социалистик мусобақанинг етакчиси бўлдилар. 84 коммунистнинг ҳар бири смена топшириғини ошириб уддалади. Бир ҳафтада ўн кунлик иш бажарилди. Чет мамлакатларга, шунингдек Куба республикасига юбориладиган кранлар фақат юқори сифатли қилиб тайёрланмоқда.

Ўтган йили корхонамиз дўст мамлакатга 13 та кўтарма кран юборган эди. Уларнинг яхши ва унумли ишлаётгани тўғрисида яқинда хушхабар олдик.

Заводимиз ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Куба республикасига визитини диққат билан кузатиб бордилар. Мамлакатимиз билан Куба ўртасида дўстлик алоқалари мустаҳкамланаётгани ва ривожланаётганидан чексиз қувонмоқдамиз. Дўстлик визити муваффақият билан тугалланганлиги шодлигимизга яна қувонч қўшди, завод меҳнат аҳлини янги ютуқларга қанотлантириб юборди.

Ҳ. ШАРАФИДДИНОВ,
Тошкентдаги «Подъёмник» заводи бошланғич партия ташкилотининг секретари.

БИРДАМЛИК НАМОЙИШИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Куба диёрида бўлиши ва ўша кунлари имзоланган ҳужжатлар биз, ишчиларни ҳам ҳаяжонлантириб турди. Визит чоғида Совет—Куба дўстлигини янада ривожлантириш ва уни тағин ҳам мустаҳкамлаш соҳасида бениҳоя катта иш қилинди.

Биз кубаликлар билан кўпдан буён ҳамкорлик қилмоқдамиз. Озодлик ороли Ўзбекистондан анча узоқда бўлса ҳам, кубаликлар билан қалбларимиз яқин ва бир-биримизнинг ишимиздан хабардормиз. Бизнинг заводимизда тайёрланган экскаваторлар Куба шакар қамиш плантацияларида кўпдан буён фойдаланилмоқда. Совет—Куба муносабатларини тағин ҳам мустаҳкамлашга бағишланган тарихий визит муваффақиятли якунланган бугунги кунда биз Куба буюртмаларини бажаришни тезлаштириш мақсадида экскаваторларга эҳтиёт қисмлар тайёрлаб берадиган махсус зарбдор бригада ташкил қилдик. Бу бригада зиммасига Куба далаларида фойдаланаётган экскаваторларимизга эҳтиёт қисмлар етказиб беришни таъминлаш вазифаси юкланган.

Совет—Куба музокараларининг муваффақиятли якунланганлиги тинчликни тағин ҳам барқарор этишда социалистик бирдамликнинг ўзига хос намойиши бўлди.

Рашид ҲАМРОҚУЛОВ,
Тошкент экскаватор заводининг слесари.

ЗАРБДОР ҲАФТА ЯКУНИ

Душанба куни эди. Йиғув цехи партия ташкилотининг секретари Иван Казанкин хушхабар олиб келди. Цех коммунистлари ва барча ишчилари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Куба республикасига дўстлик визити муносабати билан иш ҳафтасини зарбдор ҳафта деб эълон қилишибди. Ҳар бир ишчи ва инженер-техник

МАНГУ БИРЛИК

Латин Америкасида социализм қураётган биринчи мамлакат — Куба республикаси кўпдан буён совет халқларининг чексиз меҳр-муҳаббати ва ҳурматини қозонган. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежневнинг Куба Революцион ҳукуматининг Бош министри Фидель Кастро Руснинг таклифига биноан шу йил 28 январдан 3 февралга қадар расмий визит билан Кубада бўлиши абадий ва мустаҳкам дўстлигимизга замин бўлди. Бу дўстона сафар Совет—Куба дўстлигини ва алоқаларини ривожлантиришда янги муҳим босқични бошлаб берди.

Совхозимиз меҳнаткашлари бутун совет халқи қатори ўртоқ Л. И. Брежневнинг Кубага қилган тарихий сафарини матбуот, радио, телевидение орқали мунтазам ва зўр диққат-эътибор билан кузатиб бордилар. Биз шундан ғоят мамнунмизки, жаҳонда тинчлик кучлари янада зафарли одим ташламоқда. Вақт ва давр тинчлик кучлари фойдасига хизмат қилмоқда. Жаҳонда тинчликсевар халқлар сафи кенгаймоқда, дўстларимиз кун сайин ортиб бормоқда. Дўстлик эса бизнинг бебаҳо бойлигимиз ва қудратимиздир.

Куба меҳнаткашлари ҳам ҳақиқий дўстлик ва қардошликнинг қадрига етишларини биз яхши тушунамиз. Ўртоқ Брежневнинг дўстона сафари вақтида СССР билан Кубани бирлаштириб турган бузилмас бирлик ва ўртоқларча бирдамлик ўзининг янги ва ёрқин ифодасини топди. У ҳар иккала мамлакатнинг манфаатларига мос бўлиб тушганлиги шубҳасиздир.

Биз социалистик жамият қураётган, эксплуатациядан ҳоли бўлган Куба халқига улкан муваффақиятлар тилаймиз. Дўстлигимиз мангу ва абадий бўлсин! Мен ана шу сўзлар билан тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йилида она-Ватанга қарийб 5 минг тонна «оқ олтин» армуғон этишга қарор қилган совхозимиз чўлқуварларининг орзу ва истакларини ифода этган бўламан.

Мустафоқул УМРЗОҚОВ,
Жиззах область, Октябрь районидаги Ҳамид Олимжон номли совхоз директори.

А. А. ГРОМИКО Г. КИССИНЖЕР БИЛАН УЧРАШДИ

ВАШИНГТОН, 5 февраль. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико кеча АҚШ давлат секретари Г. Киссинжер билан учрашди. Улар ҳар икки томонни қизиқтираётган кўпгина масалалар юзасидан фикрлашиб олишди.

САМАРАЛИ ЯКУНЛАР

Жаҳон матбуоти КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг Кубага қилган расмий дўстлик визитини кенг ёритиб бу визитнинг дастлабки якунларини чиқармоқда. Етакчи сиёсий обзорчилар СССР билан Куба Республикасини, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Куба Коммунистик партиясини боғлаб турувчи дўстлик ва қардошлик алоқалари визит натижасида яна ҳам яқин ва мустаҳкам бўлиб қолди, Совет—Куба самарали ҳамкорлиги эса янги паллага қадам қўйди, деб якдиллик билан айтишмоқда.

◆ БЕРЛИН. Совет—Куба декларациясининг имзоланганлиги Леонид Ильич Брежневнинг Кубага қилган визитининг тожи бўлди. Бу декларацияда ҳар икки қардош партиялар ва халқлар ўртасидаги ҳар томонлама алоқаларни, социализм ва коммунизм қурилишида халқаро майдонда муштарак мақсадлар учун курашда, деб ёзади «Нойес Дойчланд» газетаси, уларнинг маҳкам ўзаро муносабатларини кучайтиришнинг кенг программаси баён қилиб берилган.

◆ СОФИЯ. Ҳафталик «Поглед» газетаси визит якунларини шарҳлаб, бундай деб ёзади: «КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг Кубага қилган визитини тарихий воқеа деб таърифламоқ керак. Бу визит Латин Америкаси қитъасидаги бутун революцион жараёнга чуқур таъсир кўрсатади».

◆ ВАРШАВА. Варшава телевидениеси Л. И. Брежневнинг Куба пойтахтидан Совет Иттифоқига жўнаб кетиши тўғрисидаги репортажни эшиттирди. Телевидение шарҳчиси КПСС Марказий комитети Бош секретарининг Озодлик оролига қилган визити ғоят дўстона ва самимий вазиятда ўтганлигини таъкидлади.

◆ ПРАГА. «Руде право» газетаси Л. И. Брежневнинг Кубага қилган визити якунларига бағишланган шарҳларида бундай деб ёзади: «КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Кубада бўлганлиги ўтган бутун ҳафтани Куба халқининг улкан байрамига, Совет — Куба дўстлиги, ўзаро садоқат ва бирдамлик байрамига айлантирди».

◆ ДЕҲЛИ. Ҳиндистон матбуоти КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Кубага қилган расмий дўстлик визити якунларига катта аҳамият бермоқда. (ТАСС).

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРИ

ЯКУНЛАР ВА РЕЖАЛАР

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг ярим асрлик тарихига кўпгина шонли саҳифалар ёзган Самарқанд области коммунистлари ленинчи партиямизда қатъий қарор топган анъанага мувофиқ, навбатдаги ҳисобот бердилар.

Ўзбек халқининг узоқ ўтмишида яратилган архитектура ёдгорликлари фонида бугунги озод ва бахтиёр ҳаётимизга мангу таъзим рамзи сифатида бунёд этилган область опера ва балет театри биноси мағрур қад кўтариб турибди. Шу кошона бинода самарқандлик коммунистлар ҳисобот давридаги улкан яратувчилик ишларига пухта якун ясадилар, область ҳаётининг ҳамма жабҳаларида тўпланган тажрибалар билан ўртоқлашиб, сўнгги икки йил учун аниқ режалар туздилар.

Конференция президиумида кекса большевиклар, саноат ва қишлоқ хўжалиги илғорлари, фан ва маданият намояндалари. Уларнинг кўксини Ватанимиз иқтисодий қудратини ошириш, маданий бойлигини кўпайтириш йўлидаги хизматлари учун ҳукуматимиз томонидан берилган олий мукофотлар — қаҳрамонлик юлдузлари, орден ва медаллар безаб турибди.

Ҳисобот даври тарихий воқеаларга бой бўлди. Партиямиз ленинчи Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ҳормас-толмас фаолиятлари туфайли коммунистик қурилишнинг барча соҳаларида ажойиб муваффақиятларга эришилди. Партиямизнинг обрў-эътибори, унинг ташкилотчилик ва илҳомлантирувчи роли беқиёс даражада ошди. Самарқанд области коммунистлари, барча меҳнаткашлари КПССнинг ички ва ташқи сиёсатини чин қалбдан қўллаб-қувватлаб, партия XXIV съезди қарорларини, КПСС Марказий Комитети декабрь (1973) Пленуми қарорларини ҳамда ўртоқ Л. И. Брежнев иштирокида Тошкент шаҳрида ўтган йил бўлиб ўтган пахтакор республикалар партия-хўжалик активининг йиғилишида қўйилган вазифаларни амалга ошириш учун фидокорона курашмоқдалар. Область партия комитетининг биринчи секретари **В. Н. Қодиров**нинг область партия комитети ҳисоботи юзасидан қилган докладида бу жиҳатлар яққол акс эттирилди.

Область партия ташкилотининг XVII конференцияси КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш соҳасида сўнгги уч йил ичида қилинган ишларга якун ясади. Областда саноат, транспорт, алоқа, йўл қурилиши, электрлаштириш, геология-қидирув ишлари топшириқлари бажарилди. Шу давр ичида планга қўшимча равишда 68 миллион, жумладан 1973 йилда 26 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Докладчи область экономикаси масалаларини таҳлил қилар экан, асосий диққат-эътиборни галдаги вазифаларга, кечиктирилмай ҳал қилиниши лозим бўлган проблемаларга қаратди.

Энг муҳими шуки, бу масалалар конкрет фактлар, мисоллар асосида баён қилиб берилди. Агар 1971 йилда ишлаб чиқариш суръати 1970 йилдагига нисбатан 14,3 процент ўсган бўлса, 1972 йилда бу кўрсаткич 5,4 процентни, ўтган йили эса 4,5 процентни ташкил этди, холос.

САМАРҚАНД

Ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръатлари ва меҳнат унумдорлиги даражаси бўйича Самарқанд области республикада ўнинчи ўринда бормоқда. Шунинг учун беш йилликнинг қолган икки йили ичида ишлаб чиқариш ҳажмини 21 процент ўстиришга эришиш ва беш йилликда 46 процент ўсишни таъминлаш вазифа қилиб қўйилди.

Самарқанд шаҳридаги 150-қурилиш трестининг бинокорлик материаллари комбинати, пахта тайёрлаш тресети, Ингичка кон бошқармаси, трикотаж ва пиллакашлик фабрикалари, 6-тегирмон комбинати каби қатор корхоналарда 1973 йил ишлаб чиқариш планлари 1972 йилдагига нисбатан анча камайтириб юборилди, 1974 йилда эса 30 дан ортиқ корхона раҳбарлари ишлаб чиқариш планларини камайтиришга уриниб кўрдилар.

Самарқанд областида бундай ҳолларни бартараф этишнинг реал ва катта имкониятлари борлиги бошқа саноат корхоналари мисолида яққол кўрсатиб берилди.

Ўтган йилнинг октябрь ойида область партия комитети «Гелион» заводи коллективининг 1974 йилги муқобил планини кўриб чиқиб, уни маъқуллади. Мазкур планга кўра, ишлаб чиқариш ҳажмини 1970 йилдагига нисбатан 92 процент, ёки топшириқдагига нисбатан 21 процент ошириш назарда тутилади. Бундай муқобил план суперфосфат заводида ҳам тузилди.

Меҳнаткашларнинг ишлаб чиқаришни кескин юксалтиришга қаратилган муқобил планлар тузиш соҳасидаги ташаббусларини янада кенг авж олдириш йўли билан 1974 йил топшириғини 19 декабрда бажариш ва планга қўшимча равишда 37 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилиш мумкинлиги айтилди.

Ишлаб чиқариш қувватларини тезроқ ўзлаштириш учун мавжуд корхоналарнинг филиалларини ташкил этиш муҳим резервлардан биридир. Шунинг учун қатор корхоналар, жумладан, область маҳаллий саноат бошқармаси, Самарқанд, Каттақўрғон пахта тозалаш ва бошқа заводларнинг филиаллари тез вақт ичида очилиши зарур.

Конференцияда капитал қурилишга катта эътибор берилди. Областда бу борада ишларнинг оқсашига шу нарса сабаб бўлмоқдаки, кадрлар юксак масъулиятни сезмаётирлар, резервлардан тўла фойдаланмаслик, меҳнатни ташкил этишнинг прогрессив усулларини қўлланмаслик ва шу сингари бошқа ҳоллар юз бермоқда.

Ҳисобот даврида область қишлоқ хўжалиги янада ривож топди. Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш учун давлат томонидан қарийб 270 миллион сўмлик капитал маблағ сарфланди. Бу — ўтган беш йилликнинг дастлабки уч йилидагига нисбатан 24 процент кўпдир. Планга қўшимча равишда салкам 90 минг тонна пахта, 52 минг тонна сабзавот, 38 минг тонна мева ва узум, 3400 тонна сут, 26 миллион дона тухум тайёрланди.

Область деҳқонларининг беш йиллик ҳал қилувчи йилида эришган муваффақиятлари айниқса қувончли бўлди. Улар давлатга ўтган йили 486 минг тоннадан ортиқ, халқ хўжалиги планидагига нисбатан 42 минг тонна кўп пахта сотдилар. Аксарият хўжаликларда пахта ҳосилдорлиги гектар бошига тобора ошиб бормоқда. Ҳосилнинг ярмидан кўпи машиналар билан териб олинди. Ҳар бир машина ҳисобига терилган пахта 95 тоннани ташкил этди.

Ғаллакор ва шоликорлар ҳам ўтган йили яхши ғайрат қилдилар, улар икки йиллик план миқдорида дон, 2,5 план миқдорида маккажўхори дони тайёрладилар. Сабзавоткорлар ва боғбонлар меҳнати ҳам шунга монанд бўлди. Чорвадорлар давлатга халқ хўжалиги планида кўрсатилганидан 1,5 минг тонна кўп гўшт, 2,5 минг тонна кўп сут, 17 миллион дона кўп тухум етказиб бердилар.

Шу билан бирга қишлоқ хўжалиги соҳасида жиддий нуқсонлар ҳам юз берди. Тўққизинчи беш йиллик- [illegible] пасайиб кетди. Хўжалик раҳбарлари жамоат ишлаб чиқаришини ташкил этишга етарли эътибор бермадилар. Планлаштириш, деҳқончилик маданиятини кескин ошириш проблемалари ҳам конференция делегатларининг диққат-назарида турди. Улар КПСС Марказий Комитети декабрь (1973 йил) Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIV пленуми томонидан қўйилган талаблар асосида иш тутиб, ҳал қилинмаган масалаларни амалга ошириш ва юз берган камчиликларни бартараф этишга қатъий аҳд қилдилар.

Партия конференциясида камчиликлар ҳақида гап борганида, улар шунчаки санаб ўтилмади. Бу ўринда гап ана шу камчиликлардан зарур хулосалар чиқариб олиш тўғрисида борди. Зотан «Биз, — деб таълим берган эди В. И. Ленин, **— ҳисобот даврида нималар бўлгани тўғрисидагина гапирмай, балки яқин йилга ўз сиёсатимизни тўғри белгилаб олишимиз учун, йил ичида баъзи бир нарсаларни ўрганиб олиш учун, ҳисобот даврида қандай сиёсий сабоқлар — асосий ва туб сабоқлар турганлиги тўғрисида гапирмоғимиз керак».**

Партиямиз, ҳамма ишларни кадрлар ҳал қилади, деб таълим беради. Область партия комитети кадрлар танлаш, уларни тарбиялаш, жой-жойига қўйиш юзасидан бир мунча ишлар қилди. Кадрларнинг иш фаолиятига баҳо беришга объектив ёндашишга ҳаракат қилди. Кадрлар билан ишлашни яхшилаш, улар фаолиятини бошқариб туриш, кадрларнинг ўз устида ишлаши ва ўқиши ҳақида ғамхўрлик қилишга эътибор кучайтирилди. Шаҳар ва район партия комитетларининг состави илғор ишчилар, колхозчилар, инженер-техник ходимлар, хотин-қизлар ва ёшлар ҳисобига анча яхшиланди. Ургут, Хатирчи, Каттақўрғон, Самарқанд ва Пайариқ район партия комитетларининг раҳбарлиги тубдан мустаҳкамланди. Конференцияда область партия ташкилотининг совет, касаба союз комсомол ва бошқа жамоат ташкилотларига раҳбарлигини ва бу раҳбарликнинг таъсирчанлигини ошириш юзасидан муҳим тадбирлар белгиланди.

Музокарада сўзга чиққанлар область партия комитетининг ҳисоботини тўла ва атрофлича муҳокама қилдилар ва маъқулладилар. Музокараларда билдирилган фикрлар асосий докладда бўлганидек, конкрет амалий таклифлар руҳи билан суғорилди. Муҳокамада область экономикаси, фан ва маданиятининг масъул ходимлари билан бирга бевосита ишлаб чиқариш командирларига кўпроқ сўз берилди. Минбарда Каттақўрғондаги «Хлопкомаш» заводи цех партия ташкилотининг секретари **Н. А. Короткова.** У корхона ишчилари эришган ютуқлар билан бир қаторда мавжуд камчиликлар ҳақида тўхталиб бундай деди: «Бизда, одатда, тайёрланадиган маҳсулотнинг деярли 70 проценти ойнинг сўнгги декадасида ишлаб чиқарилади. Бу маҳсулот сифатига салбий таъсир кўрсатади. Партия ташкилоти маъмурият билан [illegible] путати **В. Шовкиев** делегатларнинг диққат-эътиборини янги ерларни ўзлаштириш қанчалик муҳим вазифа эканлигига қаратди: «Бу йил колхозимизда минг гектар янги ер ўзлаштирилиши керак, деди у. Янги ўзлаштириладиган ерларни суғориш учун 8 километрли бетон канал битказилиши керак эди. Лекин унинг бир километри ҳам қурилган эмас. Шунинг учун тегишли ташкилотлар бу канални узоғи билан 1 майгача битказиб беришлари зарур». Донгдор механизатор тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йилида «зангори кема»да 700 тонна «оқ олтин» териб беришга сўз бериб, область механизаторларини социалистик мусобақага чақирди.

Музокараларда билдирилган талаб ва истаклар ҳар бир масалага партия ва давлат манфаатлари нуқтаи назаридан қараб, иш тутишнинг яққол намунасидир.

Конференцияда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзоси, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси **Н. Ж. Худойбердиев** нутқ сўзлади.

Конференция ишида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг инспектори **Э. Р. Иноғомов** иштирок қилди.

* * *

Область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. **В. Н. Қодиров** Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари, **В. П. Куксенко** иккинчи секретари, **А. К. Каримов, И. К. Юсупов, М. У. Тоғаев** обком секретарлари қилиб сайландилар

М. ЖАЛОЛОВ,
Л. ЭРГАШЕВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг махсус мухбирлари.

РЕЗЕРВЛАР — ХАЗИНАЛАР КАЛИТИ

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН

[illegible] тарихида биринчи марта инсон измига бўйсунди. Амударёнинг энг тезоқар ерида қисқа муддатда тўғон қуриб ишга туширилди. Қуш учса қаноти, одам юрса оёғи куядиган кимсасиз Уст-юрт саҳросига ҳужум бошланди. Ўрта Осиё республикаларини мамлакатнинг марказий районлари билан боғлайдиган энг қисқа — Қўнғирот — Бейнов темир йўли ишга тушди. Саҳронинг олтин сандиғи очилди. Ҳар йили 2,2 миллион куб метр зангори ёқилғи бера оладиган Шоҳпахта газ кони фойдаланишга топширилди. Бир вақтлар кўчки қумлар остида қолиб вайрон бўлган, 100 минг гектардан ортиқ серҳосил ерлари бўлган Элликқалъа Аёзқалъа, Жонбосқалъа массивларини оммавий ўзлаштириш бошланди. Қорақалпоқ ерлари том маънодаги улкан қурилиш майдони бўлиб қолди. Ҳамма ерда ҳавозалар. Янги-янги завод ва фабрикалар, уй-жойлар, маданий-маиший объектлар қад кўтармоқда. Бу ерда ҳар бир кун, ҳар бир ҳафта ва ой бирор янгилик билан якунланаётир.

Қорақалпоғистон Автоном Республикаси коммунистларининг катта анжумани — область партия конференцияси босиб ўтилган ана шу йўлни синчиклаб таҳлил қилар экан, бу муваффақиятларнинг ҳар бирини алоҳида-алоҳида қувонч билан қайд этиб ўтди. Эришилган ютуқлар қорақалпоқ меҳнат аҳлининг КПСС XXIV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XVIII съезди белгилаб берган вазифаларни изчиллик билан амалга ошираётгани сабабли қўлга киритилмоқда, деб таъкидлаб кўрсатилди.

Область партия конференциясида иштирок этган 605 делегат ўзларини вакил қилиб юборган Автоном республиканинг 23 мингдан ортиқ коммунистлари ва барча меҳнаткашлари номидан улкан ғамхўрлик учун Коммунистик партияга ташаккур изҳор этдилар, партиямиз ички ва ташқи сиёсатини, КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу сиёсатни амалга ошириш йўлидаги фаолиятини қизғин маъқулладилар.

Область партия конференцияси ғоят ишчанлик, зўр талабчанлик, танқид ва ўз-ўзини танқид руҳи остида ўтди. КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми (1973 йил) қўйган вазифалар конференция делегатларининг асосий диққат марказида бўлди. Улар ҳисобот даврида бажарилган ишларни ва олдда турган янги, катта ва мураккаб вазифаларни оқилона ҳал этиш тадбирларини шу Пленум қарорларидан келиб чиққан ҳолда чуқур таҳлил қилдилар.

Конференцияда область партия комитетининг ҳисоботи юзасидан унинг биринчи секретари **Қ. К. Камолов** доклад қилди. У область партия ташкилотининг уч йил мобайнида босиб ўтган йўли тўғрисида йилма-йил, босқичма-босқич сўзлаб берди. Ҳақиқатан ҳам бу йўл янги-янги марраларга олиб келди. Ҳисобот даврида область партия ташкилоти сон [illegible] коммунистларнинг активлиги ва ташаббускорлигини ошириш область партия ташкилоти кундалик ишининг асосий мағзи бўлиб қолди. Партия ташкилотларига коллектив раҳбарлик ва коллектив бўлиб ишлаш руҳи сингиб кетди. Уларнинг жанговарлиги, оммага таъсир кучи ошди.

Автоном республикада 23181 коммунистни ўз сафига бирлаштирган 988 та бошланғич партия ташкилоти иш олиб бормоқда. Бу ташкилотлар коллективнинг ҳар бир аъзосига самарали таъсир ўтказишнинг форма ва методларини тинмай такомиллаштириб бормоқдалар, меҳнаткашлар оммасини ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга сафарбар этмоқдалар.

Оммавий мусобақа яхши самаралар беряпти. Буни ҳисобот доклади ва музокараларга қатнашган нотиқларнинг сўзларида қувонч билан тилга олинган рақамлар ҳикоясида ҳам кўрса бўлади.

Автоном республика халқ хўжалигининг барча соҳалари бўйича ўтган уч йил планларини муваффақиятли бажарди. Айниқса саноат барқ уриб ривожланди. Беш йилликнинг ўтган даврида автоном республикада пландан ташқари 369 миллион киловатт соат электр энергия, 1300 тонна ўсимлик ёғи, 2800 тонна сут маҳсулотлари ишлаб чиқарилди. Мармар ва гранит плиталари ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Йигирма номдаги балиқ ва гўшт маҳсулотларига давлат Сифат белгиси берилди.

Саноат корхоналарида ва қурилиш ташкилотларида беш йиллик планларини муддатидан илгари бажариш ҳаракати авж олиб кетди. Қўнғирот пахта тозалаш заводи, Хўжайли ёғ заводи, «Узсельхозтехника» Нукус ремонт заводи, Мўйноқ балиқ консерва комбинати мусобақада пешқадамлик қилмоқда. Минглаб ишчи ва қурувчилар қатнашаётган мусобақанинг ана шу турига қишлоқ хўжалик ходимлари ҳам қўшилдилар. Колхоз ва совхозларда деҳқончилик маданияти ошди, моддий-техника базаси мустаҳкамланди, комплекс механизация ва химиялаштириш жорий этилмоқда, ирригация ва мелиорация яхшиланиб боряпти. Барча турдаги қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва сотиш планлари ошириб бажарилмоқда. Ўтган уч йилда давлатга 930,3 минг тонна пахта, 257 минг тонна шоли топширилди.

Автоном республикада қишлоқ хўжалиги, хусусан пахтачилик ва шоличиликни юксалтиришнинг янги резервлари вужудга келди. Тўямўйин гидроиншооти ишга туширилгунга қадар Элликқалъа ва Аёзқалъа массивларидан 40 минг гектардан ортиқ майдон тўла ўзлаштириб бўлинади. Шу мақсадда ташкил этилган махсус «Каракалпакводстрой» тресети ҳозир ана шу серҳосил дашт ерларини текислаб, ариқ ва зовурлар қазиб, тахт этиб қўймоқда. Ўтган йили 2 минг гектар қўриқ ер қишлоқ хўжалиги оборотига киритилди. Бу йил яна 11 минг гектар майдон ўзлаштирилади. Янги ерлар шаро- [illegible]

Қишлоқ хўжалигини комплекс ривожлантиришнинг яна бошқа резервлари ҳам бор. У ҳам бўлса давлат планларини вақтида ошириб бажаришдир. Ўтган йили Тахтакўпир райони бўйича ва шунингдек Тўрткўл, Чимбой, Амударё, Кегайли, Беруний, Хўжайли ва Қўнғирот районларидаги 20 та колхоз ва совхоз йиллик пахта тайёрлаш планини бажаролмай қолди. 700 та бригада ҳар гектар ердан 25 центнердан кам ҳосил топширди. Натижада Автоном республика бўйича жами 40 минг тонна пахта қўлдан бой берилди. Шунингдек алмашлаб экиш тўла жорий этилмагани сабабли ҳар йили гектар ҳисобига 5 центнер пахта кам етиштирилмоқда.

Бундай камчиликлар шоличилик ва бошқа соҳаларда ҳам мавжуд. «Каракалпакирсовхозстрой»га қарашли ихтисослаштирилган шоличилик хўжаликларида ўтган йили ҳар гектар ердан 32,6 центнердан, «Қорaўзак», «Майёп», «Октябрь» совхозларида 28-30 центнердан шоли етиштирилди. Ҳосилдорликнинг пастлиги сабабли ялпи ҳосил мўлжалдагидан 11 минг тонна кам бўлди.

Гарчи чорвачиликни ихтисослаштириш, янги чорвачилик комплекслари қуриш, фермаларни механизациялаш йўлида бир қатор ишлар қилинган бўлса ҳам бу соҳада ҳали жиддий камчиликлар кўп. Ўтган йили 48 та хўжалик гўшт, 22 та хўжалик сут, 27 та хўжалик тухум, 52 та хўжалик жун етиштириш планини бажармади. Парвариш ёмонлиги сабабли 11 минг бош қўй нобуд бўлди. Қўл меҳнати устун бўлганлигидан маҳсулот таннархи қимматга тушяпти. Бир йилда чорвачиликдан 5 миллион сўм зарар кўрилгани сабаби ҳам ана шунда.

Конференция делегатлари асосий диққат-эътиборни мавжуд камчиликларни тугатиш, ишлаб чиқаришни янада ривожлантириш, унинг самарадорлигини ошириш йўлларини излаб топишга қаратдилар. Конференция делегатлари область партия комитети олдига кадрларга нисбатан талабчанликни янада ошириш, халқ хўжалигининг барча соҳаларида партиявий иш услубини қарор топтириш тўғрисидаги масалани кўндаланг қўйдилар. Тўрткўл район партия комитетининг биринчи секретари **Қ. Нурмбетов** Элликқалъа массивининг келажаги ҳақида тўхталар экан, бу ишга етарли эътибор билан қарамаётгани учун обком адресига танқидий гаплар айтди. Сўз ва иш бирлигини таъминлаш, қарорлар ижросига эришиш учун курашиш муҳим партиявий иш, — деди у. — Область партия ташкилоти бу соҳада қуйи партия ташкилотларига ҳар томонлама намуна кўрсатиши зарур. Афсуски, айрим соҳаларда обком қабул қилган қарорлар вақтида кучга кирмаяпти. Масалан, обком бюросининг Элликқалъа массивини ўзлаштириш тўғрисидаги қарорида чўлқуварларга ҳар томонлама қулай шароитлар яратиб бериш алоҳида таъкидланган эди. Массивдан 2 минг гектар ер очилди. Бироқ, қи- [illegible] ланғич партия ташкилотларининг ролини ошира бориш катта аҳамият касб этади. Қўнғирот район партия комитетининг биринчи секретари **Қ. Абдиров** ўз сўзида ана шулар тўғрисида алоҳида тўхталди.

Қорақалпоғистон АССР чорвачиликни ривожлантиришнинг битмас-туганмас манбаларига эга. Беш йиллик охиригача бу ерда қўйлар бош сонини 520 минг бошга етказиш лозим. Чорвачиликни концентрациялаш ва ихтисослаштириш ана шу ишни муваффақиятли амалга оширишнинг бош йўлидир. Чимбой район партия комитетининг биринчи секретари **Ҳ. Жуммамуротов** ўзининг шу ҳақидаги таклифини — Қозоқдарё атрофида чорвачиликка ихтисослаштирилган янги район тузиш тўғрисидаги таклифини ўртага ташлади.

Конференцияда социалистик мусобақани тинмай такомиллаштириш вазифасига алоҳида эътибор берилди. Бу ҳақда Нукус районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозининг бригада бошлиғи **А. Кан**, Кегайли районидаги «Халқобод» совхозининг бригада бошлиғи **У. Болтанниёзов**, Нукус уйсозлик комбинатининг кранчиси **Р. Опарина** ўртоқлар гапирдилар. Шоликор А. Кан қолоқ бригадага ўтиб ишлаш ташаббусини бошлаб берди. Конференция делегатлари область партия ташкилотининг барча соҳадаги ишларини янада яхшилаш, орқада қолаётган колхоз, совхоз ва корхоналарни илғорлар қаторига кўтариш, кадрларни танлаш ва тарбиялаш, қарорлар ижросини қаттиқ назорат қилиб бориш юзасидан фойдали таклиф ва мулоҳазалар билдирдилар.

Конференция область партия комитетининг ҳисобот давридаги фаолиятини қониқарли деб топди ва тегишли қарор қабул қилди.

Конференция делегатлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев номига унинг Куба республикасига қилган дўстлик визити муносабати билан табрик хати йўлладилар.

Конференцияда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидат **Г. М. Орлов** қатнашди ва нутқ сўзлади. Шунингдек, конференция ишида КПСС Марказий Комитетининг инструктори **С. З. Шпилевой** иштирок этди.

Конференцияда Қорақалпоғистон область партия комитетининг янги состави ва ревизия комиссияси сайланди.

* * *

Шу куни область партия комитетининг ташкилий пленуми бўлиб ўтди. Пленумда ўртоқ **Қ. К. Камолов** область партия комитетининг биринчи секретари, **Б. А. Новицкий** область партия комитетининг иккинчи секретари, **К. Р. Рзаев, К. М. Маткаримов, А. П Фёдоров** обком секретарлари қилиб сайландилар.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
Р. ТУРСУНОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

Суратда: Тошкентдаги «Геологоразведка» заводининг илғор ишчиларидан М. Содиқов (чапда) ва Е. Скрильников ўртоқлар. Улар завод коллективининг беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун олиб бораётган курашида пешқадамлик қилмоқдалар, бугунги кунларда 1975 йил ҳисобига меҳнат қилишяпти. А. Тўраев фотоси.

НУРЛИ ЙЎЛДАН

ЯКУТИЯ АССРГА ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ ТОПШИРИЛДИ

ЯКУТСК, 2 февраль. (ТАСС). Якутия АССР байроғига Ленин ордени ва Октябрь революцияси ордени билан ёнма-ён бугун Халқлар дўстлиги ордени қадаб қўйилди. Меҳнаткашларнинг совет халқлари қардошларча дўстлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлашдаги, иқтисодий, социал-сиёсий ва маданий қурилишда эришган катта муваффақиятлари учун ва Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 50 йиллигини нишонлаш юзасидан республика ана шу юксак мукофот билан тақдирланди.

Якутскда КПСС область комитети билан республика Олий Советининг қўшма тантанали мажлиси бўлиб ўтди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси баланд руҳ билан фахрий президиумга сайланди.

Тантанали мажлисда СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Н. Новиков табрик нутқи сўзлади.

У КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети номидан ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев номидан Ватаннинг юксак ва фахрий мукофоти билан Якутиянинг барча меҳнаткашларини қизғин қутлади.

Мамлакатимизнинг бошқа районлари меҳнаткашлари каби Якутия меҳнаткашлари ҳам Совет ҳокимияти йилларида кураш ва ғалабаларнинг шонли йўлини босиб ўтди. Якутия меҳнаткашлари рус халқининг ва Советлар мамлакатидаги бошқа халқларнинг беғараз саҳий ёрдамига таяниб, социал-иқтисодий тараққиётда ва ўлканинг ишлаб чиқарувчи кучларини юксалтиришда катта муваффақиятларга эришдилар. Республика территориясида энергетика базаси яратилди, олтин ва слюда қазиб чиқариш, қалай ишлаб чиқариш ташкил қилинди. Ўрмон, кўмир, енгил ва озиқ-овқат саноати ривож топди. Якутия Совет Иттифоқининг олмос қазиб чиқарилаётган асосий районига айланди.

Қишлоқ хўжалигида ҳам туб ўзгаришлар рўй берди. Маданий қурилишда катта муваффақиятларга эришилди.

КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Якутия область комитетининг биринчи секретари Г. И. Чиряев жавоб нутқи сўзлади.

Тантанали мажлис қатнашчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советига баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

*

ЧЕЧЕН-ИНГУШИЯ АССРГА ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ ТОПШИРИЛДИ

ГРОЗНИЙ, 4 февраль. (ТАСС). Бугун бу ерда КПСС область комитети ва Чечен-Ингушия АССР Олий Советининг автоном республикага Халқлар дўстлиги ордени топширилишига бағишланган қўшма тантанали мажлиси бўлиб ўтди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси баланд руҳ билан Фахрий президиумга сайланди.

СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Н. К. Байбаков мажлисда нутқ сўзлади. У Чечен-Ингушия АССР Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотланиши муносабати билан КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари шахсан ўртоқ Л. И. Брежнев номидан республиканинг барча меҳнаткашларини қизғин ва самимий табриклади. Республиканинг мукофотланганлиги, деб таъкидлади нотиқ, — КПСС Марказий Комитети ва Совет давлати Чечен-Ингушия меҳнаткашларининг совет халқлари қардошларча дўстлиги ва ҳамкорлигини яратиш ва мустаҳкамлашдаги катта хизматларига юксак баҳо берганлигининг яққол далилидир.

Н. К. Байбаков Чечен-Ингушия АССРни Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотлаш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг Фармонини ўқиб эшиттирди ва йиғилиш аҳлининг гулдурос қарсаклари остида юксак мукофотни республика байроғига тақиб қўйди.

Тантанали мажлисда сўзга чиққанлар юксак мукофот учун КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига ва Совет ҳукуматига республика коммунистлари, барча меҳнаткашларининг чуқур миннатдорчилигини изҳор қилдилар. Сўзланган нутқларда беш йилликнинг белгиловчи тўртинчи йили ва умуман беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун умумхалқ курашига муносиб ҳисса қўшишга қатъий аҳд қилинганлиги таъкидланди.

Тантанали мажлис қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советига баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

Конимех районидаги «Коммунизм» совхозининг 3-фермасида чорва қишлови бехатар ўтмоқда. Суратда: ферма бош чўпони Жамол Нуров ва ферма тракторчиси Маҳмуд Қодиров ўртоқлар яйловда.

А. Тўраев фотолари.

ҚИЗИЛҚУМДАН ХАТЛАР

ЙЎЛЛАР ВА ОТАРЛАРДА

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ», «ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ» — «СЕЛЬСКАЯ ПРАВДА» ГАЗЕТАЛАРИ, РЕСПУБЛИКА РАДИОСИ ВА ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ҚЎШМА РЕЙДИ

...Январь. Тошкент аэропорти. [illegible]

Қор ёғапти. Ғарбдан эсаётган изғирин шамол қорни томларга, симёғочларга буралаб урапти. [illegible]

[illegible] Мақсадимизни айтдик. Ўртоқ Отахонов столи устидаги қоғозларни бир четга суриб, секин гап бошлади. Суҳбат қизиб кетди.

Конимех — ихтисослаштирилган чорвадор район. Уч миллион уч юз йигирма олти минг гектар майдони бор. Кейинги икки-уч йилдан буён асосий эътибор кўпроқ наслдор қўзилар қолдиришга қаратилмоқда.

Район чорвадорлари бу йил қўйлар сонини 530 мингтага етказиб, беш йилликнинг охирги йилига мўлжалланган маррани эгаллашга аҳд қилишган. Бунинг учун наслга 173 мингта қўзи қолдирилади. Давлатга 217 минг дона қоракўл тери топширилади. Қоракўл тери топшириш беш йиллик плани тўрт йилда бажарилади. Бухоро қоракўл териси бутун дунёга машҳур бўлиб, халқаро мўйна бозорида биринчи ўринни эгаллайди. Конимехда қоракўлнинг бир неча нави бор: «араби» — қора, «шерозий» — кулранг, «осмони булут»—ҳаво ранг, «қамбари» — қизғиш. Сур эса — жаҳон бозорида олтинга тенг...

— Ҳа, Конимех қоракўлининг офтобдек жилоси бор, — деди кулиб Алибек Отахонов ва яна бирон нарса айтишга фикрини жамлаётгандай ўйланиб қолди. [illegible]

[illegible] Бироқ, мана икки-уч йил бўляпти, янги марказлашган касалхоналар қурилиши пайсалга солиб келиняпти. Бу ҳақда республика Соғлиқни сақлаш ва Совхозлар министрликларидаги тегишли ўртоқлар ўйлаб кўришлари жуда зарур. Айниқса, чўпончўлиқлар учун уй-жой қуриш ишлари жуда суст олиб бориляпти, қурилиш материаллари етишмайди.

Эшик очилиб икки киши кириб келди. Танишдик. Худди биз кутаётган одамлар экан. Ҳамма жим. Радиога овоз ёзиб олиш бошланди. Микрофон олдида Конимех районидаги «Узсельхозтехника» бирлашмасининг бошқарувчиси Саттор Салмонов:

«...Шу кунларда айниқса, чўпонларга ҳам моддий, ҳам техника жиҳатдан ёрдамни кун сайин кучайтиряпмиз. Бу йилги қишлов олдидан чўпонларга 473 та пўстин, 266 та кигиз этик берилди. Ҳамма чўпонларимиз иссиқ кийимлар билан тўла таъминланган. Отарларга сув ва почтани вақтида етказиш учун транспорт ажратилган. Бизда бир камчилик бор. У ҳам бўлса ремонт устахонаси[illegible]

[illegible] — Бирга борса бўлади, — деди «Коммунизм» совхозининг бош ветврачи Юсуф Орипов, — Фақат «ГАЗ—69» бўлиши керак. [illegible] — деди район секретари. [illegible] кейин, Томдидан тўғри уша энг олис ферма ва отарга борамиз! — дедик.

«Коммунизм» совхозининг яйлов майдони 350 минг гектар экан. 152 отарда шу кеча-ю, кундузда 73 минг 984 қўй қишламоқда. Икки йилга етарли, яъни 3132 тонна ўрнига 6296 тонна пичан ғамланган. Бу йилги энг муҳим режа — туғилган ҳар юз бош қўзидан 80 тасини наслга қолдириш экан.

Кулранг булутлар орасидан қуёш ярақлаб чиқди. Ҳаммамиз мусаффо осмонга севинч билан қарадик, ҳаво яхши, ҳаммаёқ офтоб нурида ярқираб кетди.

— Бундай ҳавода қор қалин бўлса ҳам отарларга бориш мумкин, туман билан қор бўронида юриш қийин, — деди Орипов.

Ниҳоят иккита «ГАЗ—69» келди. Шофёрлари чаққон, дадил, чўл ҳавосида пишган йигитлар. Уларнинг шаштларидан машиналарини ҳатто Коратоққа ҳам олиб чиқиб кетгудай кўринади.

Биринчи «20—21 БХД» номерли машина олдинда кетяпти. Шофёримиз Файзулла Равшанов рулни бурди. Оппоқ қорга из тушириб машинамиз чўл қўйнига шўнғиди. Уфққа туташиб кетган бепоён кимсасиз чўл бошланди. Қор кумушдек товланиб кўз очирғани қўймайди. Бирдан олдиндаги машина қаттиқ сапчиб кетди ва ўнгга бурилиб, кўндалангига туриб қолди. Шофёр ҳушёрлик қилмаганда ағдарилиб тушиши ҳеч гап эмасди. Ортимизга қарасак, иккинчи машина ҳам худди шу ҳолатда тўхтаб қолибди.

Йўлда яна икки марта руль бурилиб, машиналаримиз қорга ботиб қолди. Машиналар ҳамон оппоқ қорга арча баргли из тушириб олға силжишяпти. Соатига беш километр йўл юряпмиз. Шофер: «Бешинчи ҳал қилувчи довон», деб газни босди. Машинамиз тепаликка кўтарилди. Узоқда ўтлаб юрган қўйлар худди ердаги қушлар галасига ўхшаб кўринди. Севиниб кетдик. Бу жойларда, айниқса, қирларнинг ёнбағирларида қор бирмунча сийрак, шувоқларнинг учи кўриниб турибди...

Ниҳоят, биринчи чўл қаҳрамони бош чўпон — Бердимурод Каримбоев билан учрашдик. У охурларни тозалаб, майдаланган ем солаётган экан. Қўрани бирга айланиб кўрдик, унинг атрофида катта-катта пичан ғарамлари. Ҳол-аҳвол сўраб уйига кирдик. Олтита фарзанди бор экан. Қизлари — Ўрингул билан Ширин Конимехдаги мактабда ўқиркан. Уларни бир ойда бир-икки марта кўришар экан. Айтмурод билан Насиба фотоаппарат, телекамераларга қизиқиб, биздан қолмай эргашиб юришибди. Энг жажжиси Куралай пўстинга ўралиб, маза қилиб ухлаяпти...

Бу отарда 660 қўй бўлиб, уч киши боқар экан. Бош чўпон Бердимурод Каримбоев, ёрдамчи чўпон — унинг рафиқаси Зийнат Жўлишева. Чўпон Сайдулло Бойматов. Уларнинг ҳар бири шу куннинг қаҳрамонлари... Улар ёз жазирамасида ҳам, қиш бўронларида ҳам доимо чўл бағрида. Уларни кўм-кўк сўлим қишлоқлардан чўл бағрига бошлаган сарбон — Бердимурод. Мана уч йилдан буён бош чўпон. Ўтган йили ҳар юз бош совлиқдан 145 тадан қўзи олишибди. Бердимуроддан бу йилги режаларини сўраганимизда, у ҳар юз бош совлиқдан 160 тадан қўзи оламан, деб жавоб қилди. Совхоз уни «Москвич» машинаси билан мукофотлабди. Инқилобдан олдинлари бойлар эшигида от турса, энди чўпонлар ўтовида «Жигули», «Москвич»ларни, «Урал» мотоциклларини кўрасиз. Ҳаммаси замона шарофати эмасми?

Учинчи ферма жойлашган Жизлон овулини гўё қор босиб қолгандек. Якка-ёлғиз излар...

Ферма мудири Ботир Ғаффоров йўқ экан, 26 январь куни Жизлон булоғида кучли қор бўрони бўлибди, ўша томонга ёрдамга кетишибди. Бу жойда 10 хонадон яшаркан, айланиб чиқдик. Сартарошхона, медицина пункти йўқ. Мактаб билан магазин эшиклари бир ҳафтадан буён очилмаган. Ҳамроҳимиз Юсуф Орипов бу фактлар олдида анча қизариб қолди.

Ферма марказидан чиқиб, тўғри 76-отарга жўнадик. У жойда 500 қўй боқилиб, бошчўпон Жамол Нуров ҳар юз бош совлиқдан 155 тадан қўзи олмоқчи... Чўпонларнинг кийим-бошларига эътибор бердик. Бош чўпон ва унинг укаси оёғида резинка этик, 40 йил чўпон таёғини тутиб, қўйчивонликни ўғилларига топширган 72 ёшли пенсионер Бозор ота оёғида эса калош, бирортасида пўстин йўқ. Шунда, биз район «Узсельхозтехника» бошқармасининг бошқарувчиси ўртоқ С. Салмоновнинг, **«Бу йилги қишлов олдидан биз чўпонларга 473 та пўстин бердик»**, деган сўзларини эсладик. Шу рост бўлса, наҳотки, «Коммунизм» совхозидаги 152 бош чўпонга биттадан тегмаса? Бунинг устига кекса чўпон Бозор ота отари энг илғор отарлардан ҳисобланади. Отадан соғлиғини, отарнинг аҳволини сўрадик.

— Димоғ чоғ, қўйлар семиз, емхашак мўл... — деди Бозорбой ота ва ёшлигида Вобкентлик Ғанибой деган бойваччанинг қўйини боққанини, у вақтларда ҳар 100 бош совлиқдан 40 тадан қўзи олинганини айтиб: «...ўғилларим омон бўлишсин, мана энди улар ҳар юзидан 155 тадан қўзи олмоқчи», деди.

Тун қоронғисида Конимех район марказига қайтиб келдик. Меҳмонхонада бизни район бош ветврачи Шомил Богданов қарши олди. У киши билан ҳам анча суҳбатлашдик, куни-кеча Калинин номли, «Октябрь 40 йиллиги» ва «Ўзбекистон 40 йиллиги» совхозларига бориб келибди. Калинин номли совхознинг баъзи фермаларида қўйлар 3—4 кунлаб суғорилмагани, совлиқлар алоҳида ажратиб боқилмаётгани аниқланибди. Ўша фермаларда йиғилиш ўтказиб камчиликларни бартараф этиш тадбирлари белгиланиб, амалий ёрдам кўрсатилибди.

Кечқурун гап мавзуи Томдига қандай бориш тўғрисида бўлди. Шаҳарга бориб самолётда кетсакми? Яна учмай қолсачи, об-ҳавога ишонадиган кунлар эмас ҳозир. Машинада етиш қийин, манзил — 600 километрдан ортиқ. Йўллар қалтис, бунинг устига Қизилқум саҳросида қор бўрони бўлиш эҳтимоли бор! Ҳамма бир сўз айтишга журъат этмай қолди.

—Гап битта,—деди шофёримиз Умаржон, — «Волга»да ўзим етказиб бораман. Йўлни ҳам, машинамни ҳам ўзим яхши биламан.

Эрта тонгда биз Қизилқум бағри — Томдига отландик. Навбатдаги суҳбатимизда, ҳурматли газетхонлар, Томди таассуротларини баҳам кўрамиз...

Ш. УБАЙДУЛЛАЕВ,
Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

Б. МАҲМУДОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» махсус мухбири.

А. ХОЛТОЕВ,
З. НАЖМИДДИНОВ,
Республика радио ва телевидениесининг редакторлари.

Турли
МАМЛАКАТЛАРДА

ССРНИНГ ЁРДАМИ БИЛАН

АДАН, 5 февраль. (ТАСС). Бу ерда Совет Иттифоқининг ёрдами билан Ал-Хисвада қурилаётган радио эшиттириш станцияси аппаратлари иккинчи блокининг ишга туширилиши муносабати билан тантанали маросим бўлиб ўтди.

Тантанали маросимда Яман Халқ Демократик Республикасининг бош министри Носир Муҳаммад ҳозир бўлди. Носир Муҳаммад радио станция билан танишди ва ёрдам берганликлари учун совет мутахассисларига самимий ташаккур изҳор қилди.

200 киловатт қувватли радио станциянинг биринчи блоки 1973 йил 12 октябрда Яман Халқ Демократик Республикаси Президент Кенгашининг раиси Али Салим Рубайя Али томонидан ишга туширилган эди. Бу станция қурилиши Яман Халқ Демократик Республикаси экономикасини ривожлантиришнинг 1971—1974 йилларга мўлжалланган уч йиллик планида кўзда тутилган.

Статистика маълумотлари

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Ҳаракат хавфсизлиги миллий кенгаши докладининг маълумотларига кўра, 1973 йилда АҚШ йўлларида 55 минг 600 киши халок бўлган.

Бу — 1972 йилдагига нисбатан қарийб 1000 киши кам. Доклад авторларининг фикрига кўра, ҳалок бўлганлар сонининг камайишига энергетика танқислиги сабаб бўлган. Бензин етишмаслиги муносабати билан кўпгина бензоколонкалар байрам ва дам олиш кунлари ёпиб қўйилмоқда ва кўплаб америкалик автомобилчилар машиналардан фойдалана олмаяптилар. Бундан ташқари ҳукумат ва штатлар маъмурларининг буйруғига кўра, автомобиль йўлларида тезлик чеклаб қўйилган. Бу ҳам аварияларнинг камайишига ёрдам берди. Тезлик чеклаб қўйилган 24 штатда ҳалокат натижасида ўлим билан тугаган ходисалар сони сўнгги вақтда 22 процент қисқарди.

ТУРКИЯНИНГ ЯНГИ ҲУКУМАТИ

Туркияда коалицияли ҳукумат тузилди. Халқ-республикачилар партиясидан 18 вакил ва миллий нажот партиясидан 7 вакил ҳукумат составига ўтди. Шу тариқа мамлакат тарихида жуда узоқ давом этган ҳукумат танглиги тамом бўлди. Бу танглик уч ярим ой давом этди.

Ҳукумат танглиги 14 октябрда парламентга ўтказилган сайловдан кейин бошланди. Бу сайловда партияларнинг бирортаси ҳам бир партияли ҳукуматни тузиш учун парламентда етарли ўрин ололмади. Коалицияли ҳукумат тузиш тўғрисида партия раҳбарлари ўртасида олиб борилган музокаралар чўзилиб кетди. Ўнг партиялар, аввало, адолат партияси матбуотнинг ёзишича, «сўл марказ позицияси»да турган халқ-республикачилар партиясининг янги ҳукуматни бошқаришига йўл қўймаслик учун уринди.

Ҳозир парламентда халқ-республикачилар партияси 450 ўриндан 185 тасига, ўнг оқимдаги диний партия бўлмиш миллий нажот партияси эса 48 ўринга эгадир. Ҳар икки партия коалиция тузиш тўғрисида муросачилик руҳидаги протоколни имзолади. Бу протоколда айтилишича, [illegible] иқтисодий [illegible] ларни ҳал этиш учун куч-ғайратларини сарф қиладилар, дейилади. Саноат корхоналарини «чекланган миқдорда национализация қилиш», қишлоқда кооператив ҳаракатини кенгайтириш, солиқ солишда адолатли системани қўлланиш кўзда тутилади. Айни вақтда хусусий мулкчиликнинг дахлсизлиги ва чет эл капиталини рағбатлантириш тўғрисидаги моддалар бу ҳужжатта киритилган.

Протокол ташқи сиёсат соҳасида «тинчликсевар ташқи сиёсий йўлни амалга ошириш»ни, «барча мамлакатлар билан, хусусан қўшни ва яқин давлатлар билан дўстона муносабатда бўлиш»ни кўзда тутади. Шу билан бирга протоколда НАТО ва СЕНТО ҳарбий-сиёсий блокларига «садоқат» изҳор қилинган. Туркия ана шу блокларнинг аъзосидир.

Туркия матбуотининг ёзишича, халқ-республикачилар партиясининг раҳбари Б. Эжевит бошчилигидаги янги ҳукумат олдида кўпгина мураккаб проблемалар турибди. Бу проблемаларни ҳал этиш учун кўп куч-ғайрат сарф қилиш керак. Бу эса ҳукумат коалициясининг нечоғли мустаҳкам эканлигига синов бўлади.

О. АНИЧКИН,
А. СТУПАК,
(ТАСС).

ЧЕХОСЛОВАКИЯ. Копршивницдаги «Татра» ишлаб чиқариш бирлашмасининг тажриба заводида «Т-815» маркали янги юк машинаси тайёрланди. Янги машинанинг оғирлиги ҳозир чиқарилаётган «Татра» машинасига тенг. Бироқ «Т-815»нинг двигатели қуввати 30 процент оширилган. Янги машинанинг бошқа техник параметрлари ҳам анча ортиқдир. «Т-815» автомобили 1977 йилдан кўплаб чиқарила бошлайди. Суратда: янги «Т-815» юк машинаси.

ЧТК—ТАСС фотоси.

(Аркадий Кулешов—60 ёшда)

ҚУТЛУҒ БАЙРОҚ КУЙЧИСИ

Аркадий Кулешов — белорус адабиётининг йирик намояндаларидан бири. Унинг асарлари фақат Белоруссиядагина эмас, ундан ташқариларда ҳам севиб ўқилади. «Бригада байроғи» поэмаси эса, совет поэзиясининг энг яхши намуналари қаторида туради.

1926 йили «Бизнинг ходим» газетасида ўн икки ёшли шоирнинг биринчи машқи пайдо бўлади. Бу йилга эса, «Могилёв деҳқони» газетасида ўнга яқин шеъри босилиб чиқади. 1928-1929 йилларда ёш шоирнинг шеърлари адабий-бадиий журналларда ва республика газетасида мунтазам чиқиб туради. 1930 йилда Кулешовнинг биринчи шеърлар тўплами — «Ер равнақи» китобхонлар қўлига тегади.

Аркадий Кулешов кўп ўтмай бир поэма ва икки шеърий тўплам эълон қилади.

Кулешов шаҳарда яшаса ҳам қишлоқ билан бўлган алоқасини сира сусайтирмади. У тез-тез районларга бориб, гоҳида узоқ қолиб кетар, белорус қишлоқларини социалистик қайта қуриш, эндигина оёққа турган ёш колхозларни мустаҳкамлаш ишларига актив ёрдам берар эди. Дала шийпонларида ўтказилган кунлар, колхоз хирмонларидаги қайноқ иш, тунги гулханлар атрофида эшитган афсоналар шоир ижодига самарали таъсир кўрсатди. Унинг кишилар билан, янги белорус қишлоқларининг янги одамлари билан бўлган учрашувлари айниқса фойдали бўлди. Шоир уларни яқиндан ўрганди, билди, дўстлашди. Натижада улар Кулешов қаламига мансуб энг яхши асарларнинг қаҳрамонларига айланиб қолдилар.

Шеърда ёзилган «Аммонал» (1933) ва «Горбун» (1934) повестлари, «Биз чегарада яшаймиз», «Яшил эманзорда» каби поэма ва шеърлар тўплами ана шу сафарлар, шоирнинг ҳаётга актив аралашуви самараси бўлиб майдонга келди. «Яшил эманзорда» поэмасини Михаил Исаковский маҳорат билан рус тилига таржима қилиб, рус ўқувчисини Аркадий Кулешов ижоди билан таништирди.

Кулешов Улуғ Ватан урушининг дастлабки куниданоқ фронтга отланди, армия газетасида хизмат қилиб, жангчиларни ғалабага чорлади. Жуда қийин шароитларда у ўзининг энг яхши асарларини — «Бригада байроғи» поэмасини, «Қардошлик қабри устида», «Тўрт банди ҳақида баллада», «Полондан хат» балладаларини яратади.

«Василий Баранов» поэмасининг қаҳрамони япон босқинчилари томонидан қаттиқ ярадор қилиниб, асирга олиб кетилганлиги уруш совет жамоатчилигига уруш вақтидан маълум. Аркадий Кулешов Ватан учун кураш йўлида ҳалок бўлган қаҳрамонга поэтик ҳайкал яратишдек қийин ва олижаноб вазифага қўл уриб, уддасидан чиқади. Поэмада ёрқин лавҳалар кўп. Айниқса асарнинг Барановнинг ўзи туғилган қишлоқни, у ерда қолган севгилисини эслашига бағишланган боблари, сўроқ саҳналари катта таассурот қолдиради.

«Яшил эманзорда» поэмаси «Қизил тонг» колхозлик қиз Христина, унинг садоқатли ўртоқлари ва ёшликдан дўсти, Христинани жонидан ортиқ кўрувчи Василий, ҳамма учун кутилмаганда Христина ўз қайлиғим деб танлаган қўшни колхозлик тракторчи Иван ҳақида ҳикоя қилади. Шоир Христинанинг она ерга ва энг ёрқин хотираларини ҳамиша эслатиб турувчи яшил эманларга бўлган муҳаббатини ҳарорат ва самимийлик билан куйлайди. Совет кишиларининг янги, социалистик муносабатларини кўрсатиб беради.

«Бригада байроғи» поэмаси [illegible] сида совет халқининг ғалабага бўлган мустаҳкам ишончи улкан куч билан янграйди. Шоир унда совет кишиларининг душман устидан бўлган маънавий устунликларини қайд этади, оғир синовлардан ўтиб, жанговар, қутлуғ байроққа содиқ қолган совет жангчиларининг маънавий-ахлоқий фазилатларини кўрсатиб беради.

«Бригада байроғи» — совет ватанпарварлигининг енгилмаслиги, совет Ватанига ва ҳарбий бурчга садоқат, совет кишиларининг кучи ва жасорати ҳақидаги поэмадир.

Улуғ Ватан уруши даври совет адабиётининг энг ёрқин асарларидан бири ҳисобланган мазкур поэма Давлат мукофотига сазовор бўлган.

Аркадий Кулешов 1951 йили Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг навбатдаги сессиясида қатнашган Белоруссия де[illegible] поэмаси, қирқ беш йилдирки, ҳамон Кулешов куйчиси бўлиб келаётган совет кишилари авлодининг дастлабки ҳаётий қадамлари ташланган йигирманчи йилларни акс эттиради. Биз янги ҳаётни қандай бошладик? Бошланишда нималар бўлди? Биз узоқ ва қийин йўлларда нималардан воз кечдик, нималарни ўзимиз билан бирга олиб келяпмиз? Поэмада ушбу саволларга шоир ажойиб маҳорат билан жавоб беради.

Белорус совет адабиётида Аркадий Кулешов ижоди — белорус социалистик миллати босиб ўтган йўлнинг жуда ёрқин ва мукаммал бадиий тасвиридир.

Поэтик тафаккурнинг кенглиги, лирик-фалсафий мушоҳадаларининг ўзига хослиги, образларнинг реалистик аниқлиги, тилнинг чуқур халқчиллиги Кулешов ижодининг бетакрор қиёфасини белгилайди.

Кулешов — моҳир таржимон ҳам. Белоруслар Пушкин, Лермонтов, Лонгфелло, Маяковский, Котляревский, Есенин, Исаковский, Қулиев, Гамзатов, Малишко асарларини унинг таржимасида ўқишди.

Аркадий Кулешов асарлари мамлакатимизнинг кўпгина тилларига таржима қилинган. Жум[illegible]

Г. БЕРЕЗКИН.

Бизнинг суҳбат

ЮБИЛЕЙГА АТАБ

БИР САВОЛГА УЧ ЖАВОБ

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейи нишонланадиган санага санъаткорлар ҳам муносиб туҳфа ҳозирламоқдалар. Жамоатчи мухбиримиз Тошкентдаги энг йирик санъат даргоҳларида бўлиб, театр раҳбарларидан ижодий коллективларнинг янги мавсум режалари ҳақидаги фикрини олди:

М. РАҲМОНОВ — Алишер Навоий номли Давлат академик катта театрнинг директори.

— Театримиз коллективи юбилей йилига бир қатор янги спектакллар тайёрлайди. Шу кунларда талантли композитор Н. Закировнинг «Дўзах» операсини саҳналаштириш устида қизғин иш олиб борилмоқда. [illegible] Операда совет кишиларининг [illegible] Мухтор Ашрафийнинг «Муҳаббат ва шамшир» балети устида иш бошланган. [illegible] Ўрта Осиё халқларининг монгол босқинчиларига қарши [illegible] курашини ифода этадилар. Яқин кунларда инглиз драматурги Вильям Шекспирнинг «Антонио ва Клеопатра» трагедияси асосида бастакор Э. Лазерев яратган янги балет устида дастлабки тайёргарликни бошладик. Бундан ташқари мухлислар москвалик бастакор Щедриннинг «Анна Каренина» (Л. Толстой асари) балетини ҳам кўришга муяссар бўладилар. Саҳналаштиришда [illegible] Ленин мукофоти лауреати, таниқли балет устаси Мая Плисецкая ёрдам беради. [illegible] сафаримиз Россия ва Украина бўйлаб.

И. МУСАБЕКОВ — Ҳамза номли Ленин орденли Ўзбек Давлат академик драма театрининг директори.

— Саҳна усталаримиз мухлислар эътиборини қозониш учун бу йил ҳам бир неча янги пьесаларни саҳналаштириш ниятидалар. Шу кунларда ёзувчи У. Умарбековнинг «Комиссия» пьесаси устида иш олиб борилмоқда. Асарда кабель заводи ишчи ва инженерларининг меҳнати, ҳаёти ҳақида ҳикоя юритилади. Янги саҳна асарида бош ролларни [illegible] Зайнаб Садриева, Дилором Иброҳимова, [illegible] ижро этадилар. [illegible] Иброҳим Раҳимнинг «Чақмоқ» драмасини саҳналаштиришга киришамиз. Томошабинлар бу спектакль орқали Улуғ Ватан урушида ўзбек ўғлонларининг кўрсатган жасоратлари билан яқиндан танишадилар. Шунингдек, немис драматурги Г. Гауптманнинг бир асарини саҳналаштиришни ҳам шу йилга мўлжаллаганмиз. Саҳналаштиришни СССР халқ артисти Олим Хўжаев ниҳоясига етказмоқчи. Озарбайжон драматурги Рустам Иброҳимбековнинг «Яшил эшик ортидаги аёл» асарини ҳам саҳналаштирамиз. Бу йилги гастроль сафарларимиз эса Москвага бўлади.

Р. ОРИФЖОНОВ — Муқимий номли мусиқали театр директори.

— Саҳна асарларини мусиқа ва қўшиқ билан уйғунлаштириб [illegible] томоша қилишга одатланганларни бу йил ҳам янги ишларимиз билан мамнун этмоқчимиз. Дастлаб Фарҳод Мусажоновнинг [illegible] комедиясини [illegible]. Спектаклга А. Муҳамедов мусиқа бастаган. Саҳнага қўйишни СССР халқ артисти Разоқ Ҳамроев олиб бормоқда. Ундаги бош ролларни Сойиб Хўжаев, Турсуной Жаъфаровалар ижро этадилар. Театримиз коллективи бу йилги сафар чоғида Андижон Наманган, Фарғона шаҳарларида бўлиб, театр мухлисларини хурсанд этмоқчи.

М. ЗАБИХИЛЛАЕВ.

Мамлакатимиз меҳнаткашларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб фидокорона меҳнат қилаётган Москва райони бўрдоқичилик базаси чорвадорлари бу йил давлатга 440 тонна гўшт сотишга аҳд қилишган. Бўрдоқи моллар белгиланган рацион асосида яхши парвариш қилинмоқда. Натижада ҳар бир қорамол бир неча кундузда бир килограммгача семираётир. Суратда: бўрдоқичилик базасининг илғор ходими, комсомол аъзоси Х. Эргашева.

Р. Ашуров фотоси. (ЎзТАГ).

Реклама ва эълонлар

Ўзбек Давлат филармонияси
СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
9—10 ФЕВРАЛЬ
КЕЧ СОАТ 7 ДА
М. ҚОРИЕКУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК КАТТА ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ СОЛИСТЛАРИ ИШТИРОКИДА

КОНЦЕРТ

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Олмахон ҲАЙИТОВА**.
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистка **Дилбар АБДУЛЛАЕВА**.
VI Жаҳон ёшлари фестивалининг лауреати **[illegible]**.
СОЛИСТЛАР:
Алижон ҲАСАНОВ, Ойхон ЁҚУБОВА, Абдуқодир ЮСУПОВ, Неъматжон ҚУЛАБДУЛЛАЕВ, Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Азиза ТУЛАГАНОВА.
Оригинал жанр артисти **Собир МАҲКАМОВ**.
ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.
Мусиқа раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Салоҳиддин ТЎХТАСИНОВ**.
Программани
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Ғулом ТОЖИАЛИЕВ** олиб боради.
Ўзбекистон Давлат филармониясининг бадиий раҳбари Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **Собир БОБОЕВ**.
БИЛЕТЛАР КОНЦЕРТ ЗАЛИ КАССАСИДА КУНДУЗ СОАТ 2 ДАН СОТИЛАДИ.

СЎНМАС ЖАСОРАТ

(АЛЕКСАНДР МАТРОСОВ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА)

Ҳаётда жасорат кўрсатмоқ учун ҳамма вақт ўрин бор, бундай жасорат эса ҳеч қачон унутилмайди, дейишади. Оддий совет жангчиси Александр Матросовнинг Улуғ Ватан урушида кўрсатган жасорати ва довюраклиги бутун халқимизга ўрнак бўлиб хотирланади.

А. Матросов 1924 йилнинг 5 февралида Днепропетровск шаҳрида ишчи оиласида туғилди. Матросов болалигиданоқ меҳнат қилиш ва жасорат кўрсатишни жуда орзу қиларди. У Уфада болалар уйида тарбияланди, чилангарлик касбини эгаллади. 1942 йилнинг сентябрида Совет Армияси сафига чақирилди ва пиёдалар билим юртига ўқишга юборилди. Бу ерда у шошилинч ВЛКСМ сафига ўтди.

Кейинчалик, 1942 йилнинг ноябрида А. Матросовнинг шахсий илтимосига кўра уни Калинин фронтидаги дивизияга юборишади. Бу ерда у совет жангчилари билан тезда дўстлашиб кетди.

1943 йилнинг 23 февралида Совет Армияси жангчилари Чернушка қишлоғини озод этиш учун ҳаёт-мамот жанги олиб бордилар. [illegible]

Александр Матросов бу вақтда 19 ёшда эди. Ленин комсомоли тарбиялаб вояга етказган жангчи А. Матросовнинг бу жасоратини Ватанимиз муносиб тақдирлади. Унга СССР Олий Совети Президиумининг 1943 йил 19 июндаги Фармонига биноан Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди. [illegible] полкнинг биринчи ротаси рўйхатига абадий ёзиб қўйилган.

Улуғ Ватан уруши йилларида [illegible]

ИЛМИЙ ЛАБОРАТОРИЯЛАРДА

Иқтисодий кибернетика факультетининг электротехника, электроника ва импульс техникаси лабораториясида студентлар илмий жамияти аъзоларидан бир группаси навбатдаги йиғилишга тўпланди. Жамият аъзоларининг янги лойиҳа ва чизмалари қизғин муҳокама қилинарди.

Эшик очилиб, лабораторияга савдо иқтисоди факультетининг тўртинчи курс студенти, институт студентлар илмий жамиятининг раиси Мафират Қосимова кириб келди:

—Табриклайман! — деди у ўтирганларга юзланиб. — Ҳамманинг нигоҳи табассум қилиб турган қизга қадалган эди.

— Мана, бу хат билан, — деди у қўлидаги мактубни кўрсатиб.— Сизлар яратган асбоблар ҳақида бу. Эшитинглар, ўқиб бераман:

ИЗЛАНИШ ДЕБОЧАСИ

«Тошкент халқ хўжалиги институти ректори Муҳаммаджон ҚОРИЕВГА!

Ўзаро тажриба алмашиш тартибига биноан, бизга институтингизда ҳисоблаш машиналарининг автомат элементларини текшириш учун яратилган «УПЭА-71-73» маркали ўқув асбобининг ишчи чизмаларини юборишингизни сўраймиз.

Совет Украинасининг 50 йиллиги номидаги Ленин орденли Кременчуг автомобиль заводи ишчи-хизматчилари».

«УПЭА-71-73» ускунасини яратиш учун биринчи қадам олтмиш тўққизинчи йилда ташланган эди. Студентлардан Э. Гохбер, Е. Пинхасов, Л. Вишнякова, А. Данилевскийлар бу темани курс иши сифатида бажаришга киришган эдилар. Ўшанда студентлар мазкур асбобни яратишга у қадар кўзлари етмасди. Илмий раҳбарлардан И. А. Самойлов, С. А. Бабаянцлар олдида кўрсатмалар беришдан ҳам мураккаброқ студентларни ишонтиришдек вазифа турарди. Ниҳоят, дастлабки қийинчиликлар орқада қолган эди. Шу мавзуга бағишлаб, студентлар илмий конференциясида докладлар ўқилди. Группага Ф. Ғофуров, Т. Аҳмаджонов, кейинроқ Т. Аветова, И. Саутова каби изланувчан студентлар ҳам жалб этилди. Шундан кейин «УПЭА-71» асбоби яратилди. Студентлардан А. Димитриева, Л. Лучколар таклиф киритиб, уни янада такомиллаштирдилар. Натижада асбоб «УПЭА-71-73» номини олди.

Корхоналарда реле туридаги ҳисоблаш машиналарининг диодлари, реле ўрами ва контактлари ишдан чиққанда жуда катта қийинчилик туғилади. Ҳар бир диод ёки контактни текшириб кўриш учун мутахассиснинг йигирма-ўттиз минут вақти сарфланади. Ваҳолонки, бу хилдаги элементлар ҳисоблаш машиналарида икки юздан тортиб, то бир ярим мингтагача етади. Машинанинг баъзан ишдан чиққан қисмини топиш учун жуда кўп вақт кетарди. Шу нуқтаи назардан қараганда яратилган асбоб воситасида элементлар «касали»ни аниқлаш учун ишчининг 15 секунд вақти кифоя қилиши характерлидир.

Ўтган йили Москвада СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида ёшларнинг Бутуниттифоқ илмий-техника ижодий кўриги очилган эди. Павильонлардаги ишларнинг 138 таси кўргазма медаллари билан мукофотланди. Тошкентлик студентлар яратган асбоблар кўргазманинг иккинчи даражали дипломи ва кумуш медали билан тақдирланди.

Буларнинг ҳаммаси Тошкент халқ хўжалиги институтида студентлар илмий жамияти ишлари яхши йўлга қўйилганини кўрсатади. Ҳақиқатан ҳам шундай. Бу ерда ҳар уч студентнинг бири илмий жамият аъзоси.

Институтда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги олдидан Бутуниттифоқ иқтисодий олий ўқув юртлари студентларининг илмий анжуманини ўтказиш кўзда тутилмоқда. Шу йил апрель ойига мўлжалланган бу анжуманга Москва, Ленинград, Боку ва бошқа шаҳарлардан меҳмонлар таклиф этилган. Студентлар изланишда. Улар олдида фан-техниканинг янги қирраларини ўрганишдек мураккаб вазифалар турибди. Тошкент халқ хўжалиги институтида яратилган янги асбоб студентлар ижодий фаолиятининг дебочасидир.

Р. ШЕРАЛИЕВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

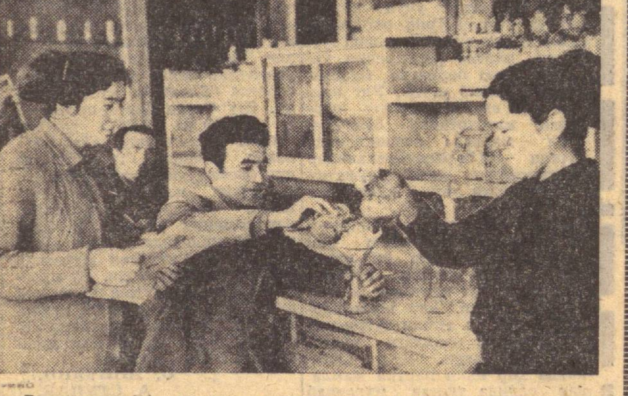

Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг сиртқи бўлимида бир мингдан ортиқ студент таълим олади. Суратда: ўсимликларни ҳимоя қилиш факультетининг 4-курс талабалари агрохимия фанидан лаборатория машғулоти ўтказишяпти.

Н. Абдурасулов фотоси.

СПОРТ янгиликлари

ОЛТИН, КУМУШЛАР

Югославиянинг Загреб шаҳрида фигурали учиш бўйича ўтказилган Европа чемпионати мусобақалари ниҳоясига етди. Нафосат ва сержозиба ҳаракатлар мусобақасида совет фигурачилари олқишга сазовор бўлдилар. Вакилларимиз катта кўш олтин, биттадан кумуш ва бронза ҳамда кичик учта—олтин ва икки бронза медалини қўлга киритдилар. Команда ҳисобида ўз ўйинлари билан мухлисларни ром этган ГДР фигурачилари иккинчи фахрли ўринни эгаллашди.

МАВСУМ ТАРАДДУДИ

ЦСКА футбол командаси бир сафарга йўл олди. Армиячилар АҚШ, Канада ва Мексика стадионларида бир неча ўртоқлик учрашувлари ўтказадилар. Бу ўйинлар мутахассисларнинг фикрича команданинг янги футбол мавсумига тайёргарлигида муҳим аҳамият касб этади.

* * *

Мамлакат футбол чемпионати низомига кўра янги мавсумда майдонга тушувчи командалар аниқланди. Жумладан, олий лигада чемпионлик номи учун 16 коллектив куч синашади. Булар «Арарат», «Динамо» (К), «Динамо» (М), «Спартак», «Динамо» (Тб), «Шахтёр», «Заря», «Днепр», «Қайрат» ЦСКА, «Зенит», «Пахтакор», «Торпедо», «Карпат», «Черноморец» ва «Нистру» (Кишенев) командалари. Олий лигага ўтиш иштиёқида ўйновчилар составига бу сафар ҳам 20 коллектив киритилди. Иккинчи эшелондаги командалар эса, олти зонага бўлинди. Республикамиз командалари — «Автомобилист» (Термиз), «Янгиер», «Труд» (Жиззах), «Андижанец», «Янгиариқ», «Нефтяник» (Фарғона) коллективлари биринчи зонада ўйнашади. Олий лига командалари ўртасидаги ўйинлар 12 апрелдан бошланади. Биринчи лигадагилар дастлабки учрашувни 11 апрель куни ўтказадилар. «Пахтакор» дастлабки расмий учрашувни 14 мартда мамлакат кубоги учун «Нефтчи» командаси майдонида ўтказади. Пахтакорчилар орадан тўрт кун ўтказиб, такрорий ўйинда ўз майдонида бокуликларни қабул қилади.

СПАРТАКЧИЛАР ЮТУҒИ

Олмалиқда ёшлар ўртасида бокс бўйича республика шахсий команда биринчилиги бўлди. Бунда ўз вазнларига кўра навоийлик Р. Якунов, нукусликлар М. Абдураимов, С. Почеканцев, андижондан Ф. Пак, тошкентликлар Р. Хайруддинов, А. Хўжаев, Г. Могилин, С. Сергеев, Ю. Бурнашев М. Нурикеев, самарқандлик В. Кимлар ғолиблик қилдилар. Команда ҳисобида «Спартак» кўнгилли жамияти вакиллари пешқадам бўлишди. «Меҳнат резервлари» ҳамда «Меҳнат» жамияти командалари 2-3 ўринни олди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ РЕСПУБЛИКА ЭКРАНЛАРИГА ТЕЗ КУНДА

«ОДАМЛАР ОРАСИДА ТАНҲО»

(НОДИРАБЕГИМ)

номли янги, кенг экранли бадиий фильмни чиқаради.

Сценарий авторлари — Михаил **МЕЛКУМОВ**, Комил **ЁРМАТОВ**.

Постановкачи режиссёр — СССР халқ артисти, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Комил **ЁРМАТОВ**.

Постановкачи операторлар — Трайко **ЭФТИМОВСКИЙ**, Мирон **ПЕНСОН**.

Постановкачи рассом — Валентин **СИНИЧЕНКО**.

Композитор — Румиль **ВИЛЬДАНОВ**.

Ролларни ижро этувчилар: Нодира — Сайрам **ИСАЕВА**;
Уста Қаландар — Бобо **АННОНОВ**;
Қаландарнинг онаси — Анвара **АЛИМОВА**;
Муҳаммад Алихон — Абдужалил **БУРИБОЕВ**;
Амир Насрулло — Турғун **АЗИЗОВ**;
Абдували — Бекбўлат **ВАТАЕВ**;
Ёдгорбек — Тошхўжа **ХУЖАЕВ**;
Нодирхон — Ваҳоб **АБДУЛЛАЕВ**;
Рустамбек — Аббос **БАКИРОВ**;
Фаттоҳ **НАЖМИДДИН** — Наби **РАҲИМОВ**.

«ЎЗБЕКФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ.

Фильмга XIX асрнинг биринчи ярмида яшаган машҳур ўзбек шоираси Нодирабегим ҳаётининг сўнгги йилларида рўй берган воқеалар асос қилиб олинган.

Фильм ижодкорлари шоиранинг амир Насрулло билан олиб борган мураккаб ва шиддатли кураши, шоиранинг доно ижтимоий фаолияти, мардлиги ва кучли характери тўғрисида ҳикоя қиладилар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА. 18.00 — ТОШКЕНТ. 18.10 — Мультфильм. 18.20 — «Юлдузча». 18.50 — Миллионлар ленинча университети. 19.05 — Опералардан ариялар. 19.45 — «Ахборот». 20.00 — Алишер Навоий номли музей залларида. 20.40 — «Ахборот». 21.00 — Тележурнал. 22.00 — «ВАҚТ». 22.30 — Концерт. 22.50 **Хоккей: «ХИМИК» — «КРИЛЬЯ СОВЕТОВ»**. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.00 — ТОШКЕНТ. 11.30 — **Сеҳрли орол** (бадиий фильм). 16.35 МОСКВА. 16.40 — Ҳужжатли фильм. 17.25 — А. Н. Толстойнинг адабий портрети. 18.20 — Янгиликлар. 18.30 — Сибирь гигантлари. 19.00 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 19.30 — «Колокольчик» театри. 19.45 — «1974 йил». 20.15— Баскетбол: «СТРОИТЕЛЬ» (Киев)— «СПАРТАК» (Ленинград). 21.00 — Сизнинг фикр ва мулоҳазаларингиз. 22.00 — Ҳужжатли фильм. 22.30 — **Петр Рябинкин** (бадиий фильм). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Телефильм. 19.30 — Санъат турлари. 20.10 — Врач маслаҳати. 20.20 — Концерт. 20.50 — Тошкент шаҳри ва Тошкент область меҳнаткашлари учун телепрограмма. 21.20 — **Очилган қўриқ** (бадиий фильмнинг 2- серияси).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 6/II да **Севги тумори**, 7/II да **Чио-Чио-Сан**, 8/II да **Т. Жуманиёзованинг** ҳисобот концерти

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/II да **Тарих тилга кирди**, 7/II да **Парвоз**, 8/II да **Бой ила хизматчи**, 9/II да **Шоҳ Эдип**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6/II да **Ажаб савдолар**, 7/II да **Ҳижрон**, 8/II да **Хотинимнинг эри**, 9/II да **Ҳонума хоним**.

КИНО

Ёмғир ёғди, излар ювилди — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МИР», ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Шаҳарлар ва йиллар — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Осмон йироқ, ер қаттиқ — «МОСКВА» (10.00, 12.00), «СПУТНИК» (тоқ соатларда, кундуз ва кечқурун).

Қувноқ қисса — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Анупама — А. НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Докер — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Яшасин муҳаббат — С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Танҳо ўзинг — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Самовий саргузаштлар —«МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Садоқат — Ғ. ҒУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун).

Шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими ҳамда Собир Раҳимов район соғлиқни сақлаш бўлими, касаба союз ташкилоти 1943 йилдан бери КПСС аъзоси, 9-поликлиника врачи

Эргаш АШУРОВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласига чуқур таъзия изҳор этадилар.

УСТОДНИНГ ЮБИЛЕЙИ

Атоқли ўзбек кинорежиссери, СССР халқ артисти, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Комил Ёрматов 70 ёшга тўлди. У ўз умрининг эллик йилини севимли санъатга бағишлади. 31 январда Марказий кино уйида бўлиб ўтган кеча устод ҳаётининг ана шу икки тарихий санасига бағишланди.

Кечани РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, Ленин мукофоти лауреати, кинорежиссер Юрий Озеров очди. У юбилярни унга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилганлиги билан қутлади.

«Ўзбекфильм» киностудиясининг бош редактори, санъатшунослик кандидати Жўра Тешабоев ўзбек кинематографияси оқсоқолининг ижодий йўли тўғрисида гапириб берди.

— Ўзбекистонда, — деди у, — «устод» сўзи алоҳида ҳурмат билан тилга олинади. Биз бугунги кунда Комил Ёрматовни ҳақли равишда устод деймиз. У ҳамма соҳада биринчи — Ўзбекистондан бориб Бутуниттифоқ Давлат кинематография институтини биринчи бўлиб битириб чиққан киши, «Ўзбекфильм»нинг биринчи режиссёри, артисти, бадиий раҳбари, Душанба ва Тошкентда киноленталарни яратган биринчи киши. Комил Ёрматов кўпгина фильмлар яратди.

Революция тўғрисидаги кинотрилогия — «Осиё устида бўрон», «Революция чавандозлари», «Қора консулнинг ҳалокати» фильмлари унинг ижодида алоҳида ўрин эгаллайди. Ижодкор инсон, бунёдкор, романтик, актив курашчи ва дунёни ўзгартирувчи киши унинг фильмларининг қаҳрамонидир. «Алишер Навоий» ва «Абу Али Сино» тарихий кино асарларининг муаллифи бўлган Комил Ёрматов ўзининг «Кишилар ўртасида танҳо» деган фильмини XIX асрда яшаган атоқли шоира ва давлат арбоби Нодирага бағишлайди.

СССР халқ артисти Григорий Рошаль юбилярни СССР Кинематографчилар союзи правлениеси номидан қизғин табриклади.

— Ҳозирги кунда ўзбек киноси романтик гўзал, ёрқин, жарангдор фильмлар яратаётган экан, бунда Комил Ёрматовнинг хизмати каттадир. У ёш кадрлар тўғрисида оталарча ғамхўрлик қилмоқда, деди Г. Рошаль.

Ёзувчи Виктор Шкловский, режиссёр Борис Кимёгаров, «Искусство кино» журналининг бош редактори Евгений Сурков, СССР халқ артисти, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Борис Бабочкин юбилярни табрикладилар.

Комил Ёрматов жавоб нутқи сўзлади. У ўзбек кинематографиясининг дастлабки қадамлари тўғрисида ва унинг бугунги кундаги равнақи ҳақида гапириб берди. К. Ёрматов ўз меҳнатига юксак баҳо берганликлари учун партия ва ҳукуматга ташаккур изҳор этди.

Москва.

(ТАСС мухбири).

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 • ТЕЛЕФОНЛАР Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача.
Р. 02207. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. № 31.